

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TARSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
a magyar birodalomban és Ausztriában:
Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 kor.
Negyed évr 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Maria-utca 42.

Egy petütsor hirdetés ára 20 fillér.

A német birodalom államaiba egész
évre 6 korona.

Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre 8 korona.

Nagyhét.

A keresztény katolikus egyháznak az esztendő ötvenkét avagy ötvenhárom hete között van egy, amely a többi fölött áll, amelyben eldobván magunktól hivalkodásunkat, elvetve magunktól a büszkeséget: beismerjük emberi gyarlóságunkat, alázatosakká leszünk s térdén csúszunk a Megváltó véres keresztje elé . . .

Ez a hét a „nagyhét“, mely a kalendáriumban is öregbötükkel van írva, azért, hogy föl hívja rá a hite len és a hívő figyelmét.

Hite lent írta először. Oh, mert — én edes jó istenem — hányan vannak, kik Téged nem akarnak elismerni, akik a Te Fiadról csak azt mondják: nem volt más, mint csak ember. Pedig hiszen az őt föl-

szesítő hóhérok s a néptömeg — mikor a Te halálod órájában „az egek megnyitának és kárpitjai az Égnek meghasadozának“ — azt mondták, mellüket verve

— Ez valóban az Isten Fia vala.

Ámde a huszadik század emberei — akik a kereszt jelvényét viselik a homlokukon — szégyellik azt Istenüknek vallani, aki őket megváltotta, s amely megváltás napját a ránk következő héten: nagypénteken üljük.

A nagyhét három fenséges, magasztos s a mi Urunk kinszenvedésére emlékeztető napokon mi is emlékezzünk meg a mi gyarlóságunkról. Mert valjon miért nem veri a mellét a bü-

nős ember ezen a héten? Miért nem borul le a keresztfa tövében, imádván őt, az Istenembert?

Azért, mert manapság a földi gyönyörűségek előbbre valók mindennél. Ritka magyar ember az, aki manapság ne kapkodnék az élvezetek után, akik vágyukat az örömök után megfékezni nem tudják. Egyik szórakozás a másikat, egyik vígasság a másikat követi. Igaz, hogy — amint a közmondás is tartja — akit

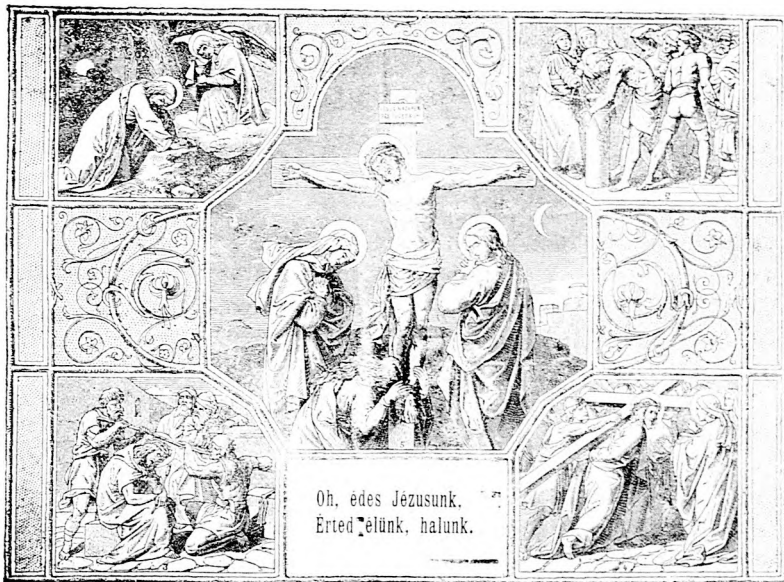
az Isten büntetni akar, annak előbb az eszét veszi el, ily esztelen a magyar ember is, aki keresztény katolikus.

Azután szereti a magyar ember a kényelmet. Vannak sokan, akik szívesen mennének mennyországba, ha az oda való bemenés nem kerülne fáradságba. Ez okból adakozik, imádkozik, azt hívén, hogy

ezzel már megvette a mennyország kapukulcsát. Szorgalommal keresi-kutatja azokat az olcsó írásokat, melyek könnyű szerrel mennyországot ígérnek. És azt hiszi, hogyha ilyen könyveket naponként kilencet, vagy tizenkilencet elolvas — már pihenésre hajthatja kényelemhez szoktatott fejét.

Ez a kényelemszeretet — ha egyszer befészkelte magát a szívbe, — nem ismer többé határt.

Templomba kellene menni. Vasárnap van. Harangoznak misére vagy vecsernyére. Oh, de pihennie is kell ám, és a keresztény katolikus ember az Istennek szentelt napot a maga ré-

Oh, edes Jézusunk.
Erted jélünk, halunk.

szére rabolja el, nem adja meg az Istennek, ami az Istené, hanem elhenyéli az egész vasárnapot. Pedig mit mond az Uristen a harmadik parancsában: „És megemlékezzél, hogy ünnepeket szentelj.”

De mi — az ilyenek — a parancs? Hiszen neki valami fontos megbeszélni valója van itt meg ott. Meg kell jelenni ezen meg azon a gyűlésen.

Mások pedig azt hiszik, hogy az a munka, ami hétköznap becsületes munka számba megy — vasárnap is megjárja és a harang hívó szózata elül elzárja füleit és végzi szolgai munkáját.

Édes magyar népem: hallgasd meg mit mond a minden könyvek szent királya:

„Lőn pedig — ugymond az Irás — midőn Izrael fiaí a pusztában valának, egy embert találnak, ki fát szedegetett szombatnapon, és elvitték őt Mózeshez és Áronhoz, és az egész sokasághoz, kik tömlöcbe zárták őt, nem tudván, mit kell vele cselekedni. És mendá az Ur Mózesnek: Halállal haljon meg az az ember, kövezzé meg őt az egész nép.”

Gyarlók, oh nagyon gyarlók vagyunk. Mea kulpa! Mea makszima kulpa! Én vétkem, én igen nagy vétkem . . .

Verjük a mellünket tovább, a nagyhet szomorúságos és mégis szép napjaiban.

Sokaknak a boldogsága abban áll, hogy válogatott ctelekben, italokban duskálkodnak. És azt hiszik, hogy talán ezzel érdemet szerettek a Megváltó keresztjéhez közeledni. Jaj nekik! Mert az ilyenek, akik megteltek — még éhezni fognak.

Mea kulpa!

Ott van a vagyon, a pénz vágya!

„Könnyebb a tevének átmenni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni a mennyországba. Ezt mondja az Irás. Csakhogy ezt nem úgy kell értelmeznünk, mintha a gazdagok szükségképpen a kárhozatba jutnának. Nem. Mert e szavaknak értelme az, hogy a pénznek, vagyonnak vonzóereje olyan nagy, hogy annak elientállani vajmi nebezen lehet.

És ne gondoljuk, hogy ez a mondása az Irásnak csak a valóban gazdagokra, tehetősekre szól. Mert a pénz és a vagyon vágya nemcsak a gazdagok szívébe szokott férközni, hogy őket még több pénz, még több vagyon szerzésére buzdítsa — hanem eltölti a földhöz ragadt szegény, ügyefogyottak szívét is, hogy az után vágyakozzanak, az után, amivel nem bírnak.

Mea kulpa. . . .

Gyarlók vagyunk. Gyarlóságunkban ismerjük be legeslegnagyobb bűnünket: *kevélységünket*. Ennek a bűnnek a pusztítása a leg-

nagyobb minden ember szívében. És — mint a magyar embernek nemzeti bűne — ez ragadja a legtöbb magyart a kárhozat, a pusztulás, a megsemmisülés halálába és — mint a kis kátéből is tanultuk — ez minden bűnök között az első és minden bűnök forrása.

Magát *nagygyá tenni*, sőt nagyobbá, mint aminő: ez főképp a keresztény magyar ember bűne. A fölfuvalkodott kevélység ikertestvére a mások megítélése. Nem akarjuk, hogy mást oly nagynek tartsanak, mint mi vagyunk. Első sorban tehát a mi ítélőszékünk előtt kisebbítjük le őket.

A kevélység tovább megy és gyűlöletté nővi ki magát. A gyűlölet pedig rossz tanácsadó. Aki gyűlölni tud, az nem tud szeretni. Aki pedig szeretni nem tud: annak a szíve ködarab, amit porrá lehet zuzni.

De a legnagyobb fokát éri el az élet kevélsége, mikor *kész megvetni magát az Isten Fiát is és nem is ismeri el annak*.

Ime atyámfiak: visszaérkeztünk oda, ahonnan kiindultunk, amikor azt mondtuk: hogy manapság szégyellik a Megváltó nevét imádattal, tisztelettel kiejteni, hanem igenis kiejtik azt káromolva, undok szidkozódással.

Hozzatok szólunk, ti hitetlenek, a nagyhétben. Ha megvetettétek eddig a kereszt Istenemberét, ha szívetekben eddig nem volt még *hít*, ha abból kihált — jobb, a szebb élet iránt való remény, ám menjetek most, a nagy hétben az Istenember koporsójához. Ott nézzétek a hívőket, akik seregestül özönlenek Hozzá, hogy az ő keresztfáját *ebben a hétben* csak egy csókkal illethessék.

Nézzétek az árvát, aki ott az ő koporsójánál nem érzi magát árvának. Nézzétek a szegényt, az éhezőt, aki a keresztfa tövében elfeledi éhségét, szegénységét. Nézzétek a kétségbeesettet, aki a szent koporsó mécsesei fényénél egy szebb, egy jobb jövő ragyogását látja. Nézzétek az özvegyet, akinek özvegyi fátyla alul nem hullanak keserves könnyei a keresztfa tövében.

Nézzétek:

Csillogó, arany, ezüstös urak és urnők rongyos, kopott ruhájú szegények között térdepelnek s együtt verik mellüket, mondván:

Mea kulpa! Mea makszima kulpa!

Oh — térj magadba — a nagyhet titokzatos, mélységes mély gyásza napjaiban. Csak az jusson eszedbe, hogy az az Istenember meghalt nagypénteken a te bűnödért is, de harmadnapra föltámadott, hogy teneked is megmutassa: hogy te is siri, hosszú álmodból életre fogsz kelni . . .

A nagyhet gyászos napjaiban — mellünket

verve — gyászoljunk, hogy az Irás szavai szerint — „három napok elmúltával, felöltvén magunkra tiszta gyolcs köntösünket — örömujjongással, vigassággal és Allelujával fogadhatuk őt a „Mundi Salvator“-t, a világ Megváltóját.

POLITIKAI HIREK.

Budapest, 1901. márc. 28.

Országgyűlés. A husvét előtti országgyűlések nagyon is zajosak. A költségvetési viták letárgyalása után ugyanis az Adria szennyes dolgát hozták napirendre. Az ellenzéki képviselők közül Rakovszky István népparti olyan éles karddal vagdalózott, hogy véresek lettek tőle a liberálisok kapujai. Kimutatta — úgy amint azt annak idején megírtuk, — hogy az „Adria“ magyar hajózási részvénytársaságot az állam segíti, pedig minden szükségletét idegen földön szerzi be. No ez igazán komiszság! Sőt még annál is több! Sok képviselőnek megüti most a körmük hegyét. A kormány azt akarja, hogy az Adria állmsegélyéből törvény legyen. Az „Adriát“ tárgyalták kedden, szerdán, sőt ma is azt tárgyalják. Az ellenzékiek egytől-egyig sorompó elé állanak, hogy megakadályozzák ennek a javaslatnak törvényre való emelését. Nagyon helyesen, mert nem fillérekről, 3 millió 200 ezer koronáról van szó, amit nem dobhatunk ki az ablakon, azért, hogy „Adria“ részvényeseink potrohos hasait még jobban hizlaljuk.

Állampénztári kimutatás. A pénzügyminiszter mostette közzé a múlt évi negyedik évnegyed állampénztári forgalmáról szóló jelentését. Eszerint az említett időszakban az összes bevétel volt 307,862,444 korona 53 fillér (4,457,563 korona 24 fillérrel több, mint az 1899. évi IV. negyedben) az összes kiadás pedig 228,198,454 korona 87 fillér (8,556,178 korona 56 fillérrel több, mint az 1899. évi IV. negyedében). Az államvasúti beruházások kitétek 7,016,538 korona 7 fillért (1,391,893 korona 89 fillérrel többet az előző év IV. negyedénél). Eszerint az 1900. évi IV. negyedének mérlege 4,098,615 korona 32 fillérrel kedvezőlenebb, mint volt az 1899. évi IV. negyedének mérlege. Az egész múlt év bevételei 15,014,813 korona 36 fillérrel, az egész múlt év kiadásai pedig 34,682,677 korona 47 fillérrel nagyobbak, mint 1899-ben, tehát az 1900. évi mérlege 19,667,864 korona 11 fillérrel kedvezőlenebb, mint az 1899. évi mérlege. Majd megfizetik a szegény polgárok.

A kvóta dolgában a delegátusokat már kezdik jelölgetni. Az osztrákok is most értesítették a miniszterelnököt, hogy a birodalmi tanács a jövő héten választja meg a delegátusokat. A magyar delegátusok megválasztása Husvét után fog megtörténni. Kiváncsiak vagyunk, vajon ezek is olyan gyászmagyarok lesznek-e, mint voltak a tavaliak.

Választási mozgalmak. Folynak a korteskedések nyakrafőre — de csak úgy suttymban. Különösen Sopron, Komárom, Vas, Borsod és Zemplén vármegyék képviselői

kerületeiben működnek a liberálisok. Egyik értekezletet a másik után tartják. Ezek az értekezletek pedig azzal végződnek, hogy: Vakulj magyar! Tartsd a hátadat! Most zsirral kenegetik, választások után meg doronggal ütik.

Figyelem!

Magyar nép! A választások most már föltétlenül megejtetnek június első felében. Óva intünk benneteket már most, hogy föl ne üljete az ámitóknak, akik a szatokon mézes madzagot huznak végig. Ne vegyetek részt semmiféle olyan mozgalomban, mely nem a ti érdeketeket tartja szem előtt. Arra szavazatok, aki néppárti, vagy ha ilyen nincs, aki ellenzéki, forduljatok mindig hozzánk és mi megadjuk nektek az illető képviselőjelöltre nézve a kellő utbaigazítást.

Nép! Keresztény magyar! Óvakodjatok a Jud-soktól!

Kvótás magyarok.

Ime: megint elülről kezdik azt a komédiát, melyet egy idő óta a kvóta körül évről-évre eljatszanak, vagyis elkomédiáznak, no meg mivelünk is elkomédiáztatnak.

Az osztrák Reichsrath szintén kiküldi a maga kvóta-embereit, valamiképpen a magyar országgyűlés is. Ezek aztán összejönnek. Egyszer itt Budapesten, máskor a szomszédban: Bécsben, amiképpen az idén is. Aztán elveszekszenek, eldisputálnak egy ideig. Némi-lykor hoznak is valami határozatot. A vége azonban ennek a komédiának legtöbbször az, hogy Ő felsége, a két országgyűlés határozatát be se várva ő, a felség dönti el, hogy a közös ügyekre mennyit fizessen Ausztria, meg mennyit Magyarország.

Mi ez? Megmondjuk mi *magyarán és őszintén*, nem félve senkitől és semmitől. Hát ez nem egyéb atyámfia, mint nyilvános és világos megsértése a törvénynek, amely a király számára a döntés jogát csak arra az esetre adja meg, ha a kérdésben előzőleg már mindkét országgyűlés határozott, de nem tudott meg-egyezésre jutni. Hanem — valljuk be őszintén — nálunk már olyan rendszeressé, olyan mindennapivá lett a mindenféle törvénysértés és az alkotmány rendelkezéseinek félrerugása, hogy ilyesmin már fennakadni se szabad, mert az ilyent megbélyegzik, mint valami éretlen, kapcáskodó embert.

Legyünk biztosak benne, hogy az idén is ez a komédia fogja járni. A kvótabizottság már meg van választva. Ez a bizottság már suttymban működik.

No, hálát adhatunk az Uristennek, ha a komédiának az árát nem az eddiginél is drágábban kell megfizetnünk: mert az osztrákok szerint csak a lumpok szerények, ők tehát nem akarván lumpok lenni, ahelyett szemtelenül követelőznek.

Az osztrák kvótabizottság hivatalosan még nem ült ugyan egybe, ámde ezért nyílt titok — embervilág tudja — hogy a magyar kvóta tetemes fölemelését fogják kívánni. Ravaszul kieszelt számításokkal azt bizonyítgatják, hogy a közösigyek terhe aképpen volna igazságosan fölosztandó, hogy Ausztria 58, Magyarorszag 42 százalékot viseljen.

Ők maguk is jól tudják, hogy ez a követelés a legnagyobb arcátlanság. De azt is tudják, hogy ők kapálózhatnak, rugdalózhatnak minden bántódás nélkül, mert hiszen a kegy sugara a bécsi Burgból teljes fényvel és melegséggel mosolygott rájuk még akkor is, mikor a Reichsrathban — betyár módra — koresmai verekedéseket rögtönöztek a német sógorok.

Sőt ellenkezőleg azt tapasztaltuk, hogy arcátlannak és neveletlennak lenni hasznos és üdvös dolog mert ők dedelgetett gyermekek, akiket vásott ölyfők voltak dacára nem virgácsesal, hanem cukorral szoktak esmitgatni.

Velünk, magyarokkal meg pláne könnyű a játékuk. Ugy játszanak velünk, mint macska az egérrel. Az egérnek is mindig engedni kell: azonképpen nekünk is. Ime: osztrák atyafiai megköltötték magukat s amilyen nyakasok és makacsok, inkább a potrohos hasukon hagynak fát vágatni, mintsem követelésüktől tágiisanak.

Ti azonban — *ti, magyar nép* — józanok, okosak és méltányosak vagytok, így hát méltányolni is tudjátok a nagyhatalmi állást, a birodalmi kapcsolat érdekeit Tömjétek be hát az ordítózóknak a száját s dobjátok oda nekik azt az egypár rongyos percentet.

A *hű és méltányos magyarok* pedig tudják ugyan, hogy már is roskadunk a rettenetes teher alatt, de mégis büszkek vagyunk arra, hogy ime, mi mentjük meg a monarkiát. Ezért hát még egy szíjat engedünk a hatunkból hasítani. Sőt ehhez a vágáshoz még magunk adjuk a penecilust vagy a borotvat. Mert hát ilyen jó bolondok vagyunk.

Igy lett aztán a mi kvótánk — tavaly — 32.4 percentről 34.6 percentre — tehát éppen 2.2 percenttel többre — fölemeelve, ami az összes 190 millió közösigyi költségeknél évi 4 és fél millió forintot jelent. Hát ilyen formán tarthatunk tőle és méltán aggódhatunk, hogy az új komédiából megint csak mi kerülünk ki — megkoppasztva.

Pedig hát hogy áll a dolog? Ugy, hogy ma is többet fizetünk a monarkia fenntartására, mint az osztrákok. Mert nem csupán azzal a 34.6 percenttel járunk mi a közösigyek költségeinek viseléséhez, hanem járunk azzal az évi kerek 31 millió forinttal is, amit az 1867 előtt csinált *osztrák államadóságokra* fizetünk, holott jog és igazság szerint azoknak az adóságoknak egy rézgarasa se terhel minket . . .

Talán jó volna egy kis számadást csinálni: hogy mennyi is az valóságban, amit mi fizetünk.

A közösigyi költségek 190 millió forintot tesznek ki. Erre mi — kvótás magyarok — a legutóbbi kvótánk szerint 34.6 százalékot, vagyis 65.740,000 forintot fizetünk. Ehhez járul az osztrák államadóságban való terhünk . . . 31.000,000 forint. Összesen 96.740,000

azaz kilencvenhat millió hétszáznegyvenezer forint.

(Ez utóbbi 31 millióra nézve megjegyezzük, — amit mindig is mondtunk — hogy azt nem jogi kötelelenségből, hanem méltányosságából s abból a szempontból vállaltuk magunkra, hogy „a birodalom össze ne roskadjon”. Ilyenformán ez a 31 millió forint is csak tisztán közösigyes kiadás.)

Már most — amint látjuk — a közösigyi költségekhez való hozzájárulásunk valóságos összege majdnem 97 millió.

Nem igaz tehát, hogy az osztrákok többet fizetnek. Mert a teher *nagyobb felét* mi — kvótás magyarok — viseljük, azért, mivel a mi hozzájárulásunk legalább is 51 az övéké pedig ilyenformán legföllebb 49 percent.

Ezt a dolgot nem volna szabad a *magyar kvótabizottságnak* elfelejteni. Ezt kellene az örökösen hepiciáskodó, ketvenkedő osztrákok orra alá dörzsölni s ezt kellene mindenfelé hangosan hirdetni, hogy az osztrák követelés hazug, arcátlan voltát mindenki lássa.

Ámde legyünk nyugodtak: mndez nem úgy lesz. Széll Kálmán szeret mindenkivel békeséggben lenni, különösen szeret — Béccsel. Ne féljünk hát attól, hogy ő kegyelmessége a német sógorok hetvenkedéseinek gátat fog vetni. Nem. Mert mi megmaradunk ezután is azok, amik eddig voltunk — *kvótás magyarok!*

Pálmák napján.

*Nem drága szőnyeg volt a földön,
Csak pálmaágak voltak ott,
Amerre Ő, a földnek, égnek
Nagy kiralya elhaladott.*

*Nem aranyos hintó hozá őt,
Csak öszvér hozta a Királyt,
S rongyos, halásznép volt, ki néki
Hozsánnát és Üdvöt kiált:*

*Hozsanna Néked, aki ime
A véredet jösz ontani,
Amelylyel megnyíltak a menynek,
S az Üdvnek elzárt ajtai.*

*Hozsanna Néked, ki ma kezded meg
A szenvedést, a bűt, a kínt,
Hozsanna Néked! Feléd kiáltnak
Oh, Nagy Király — ma ajkaink.*

*A Magasságbéltől jösz te,
Bűnünkért ő küldött ide.
Hozsanna! Údv! azért Tenéked —
Milljök zöngik ma ezt ime.*

Egy viragvasárnap 200 esztendő előtt.

(Kronikás história.)

Szülővármegyém levéltárában sokszor, igen sokszor böngésztem a poros, egérrágtatott, fakóírású, sárga írások között. Egy ilyen böngészés alkalmával egy nagyon is fakószínű írást találtam. Hanem azért el tudtam olvasni. Deákul volt írva. A címe így hangzott:

„Dat. ANNO MDCCI die primo et Triginta
Martii de fristissimo die Palmarum“.

vagyis magyarul és magyarul: *A legszomorubb viragvasárnap, amely 1701. március 31-én vala . . .*

Ebben az írásban aztán el van mondva: hogy soha olyan enyhe télre, mint az 1700 és 1701-ben vala, az emberek nem emlékeztek. Egész télen nem volt egy csöpp hó. Karácsonykor nem kellett fűteni. A nap oly melegen sütött, hogy az emberek röstellték magukra vetni a felsőt. Kiültek a ház elé s úgy bámulták a jó időt, amely azonban március 31-ike előtti napon, vagyis viragvasárnap előtt — mely nap kétszáz évvel ennekelőtte, éppen úgy, mint most március 31-re esett — mondom, az enyhe, majdnem nyárnak beillő idő megváltozott. Viragvasárnap előtti nap reggelén, vagyis szombatán a hó elkezdett esni. Aztán esett szakadatlanul, egyre. Esett olyan tömegben, hogy az emberek a hópihéktől nem láták. A hó esése nem szűnt meg egész nap. Sőt este, mint a lavina, úgy esett. A hó már akkor a ház ajtajának feléig ért. Az emberek tehetetlenek voltak az irtóztatós hótömeggel szemben. Egész Stayer vidékét hó borította, de leginkább „nemes, nemzeti Vas vármegyét“. A megyének pedig leginkább *Iván-Szegh* községét borította el a hó . . .

Az elsárgult levelű krónika itt véget ért. Véget ért a legnagyobb sajnálatomra. Ámde — mint író ember — nem elégedtem meg a fél eredménnyel, (a hézagossal). *Iván-Szegh* községét nem ismertem. Ámde rájöttem, hogy *Iván-Szegh* később *Iván-Egerszegh*re változott. Elmentem tehát *Iván-Egerszegh*re, az ottani plebánoshoz.

Kérdezősködtem a 200 esztendő viragvasárnapjáról. És a jó plebános (Isten áldja meg haló földjében is) elem adott egy vaskos könyvet, amelyben diákul leírta vala *Péteres Ambrus*, akkori parochiás (plebános) a „*Tristis historia diei Palmarum in die primo et triginta Martii, anno MDCCI*“

vagyis az 1701-ik esztendő március 31-re esett viragvasárnapjának szomorúságos históriáját . . .

Hát bizony ez szomorúságos nagyon, és mégis . . . de hát kezdjük elülről:

Iván-Szegh, az *Iván-Szeghy Mihály* grófok jobbágy birtoka volt, 1701-ben, ennekelőtte kétszáz esztendővel. A tulajdonos akkor *Ivánszeghy Mihály* volt, az idősebb, míg — az apja testvérének a fia, — szintén *Mihály* — a gazdaságot vezette. A kis község csupán csak földmiveléssel foglalkozott, s ami a jobbágyi illetmények lefizetése után fennmaradt, abból élt, feleségestül, ijjastulfiastul.

Ámde *Ivánszeghy Mihály* gróf olyan emberséges volt az ő jobbágyival szemben, hogy ezek mindennap imádságukba foglalták a „jólelkű“ földesurat. A jobbágyok mindannyian keresztény katolikusok valának az ő földesurukkal egyetemben. Azaz — nem mondtam igazat. Mert volt köztük egy idegen vallású. Ámde ezt nem türték meg maguk között. Az ő házuk sorjában ennek az idegen akolbéli embernek nem volt szabad a házát fölépítenie. A falutól vagy ezer lépésnyire, éppen ott, ahol a földesur uradja kezdődött — ott épített vala magának egy vityilót a kiközösített ember, akit hívnak vala *Fodor Lászlónak* és aki mesterségére nézve „tűvel, cérnával és ollóval“ foglalkozik vala. Szóval: *Fodor* uram szabó volt. Családja: a feleségéből, felnőtt tizenkilenc esztendő leányából — hívják vala pedig *Eszternek* — és négy orgonasip módra következő imposztorból, akarom mondani, gyermekből állott.

Fodor László szabómestert a falubeliek nem gyűlölték azért, hogy ő — mert ezt majdnem elfeledtem megírni — református vala. Dehogyan is gyűlölték. Sőt minden gunyájukat nála csináltatták. Annyi munkája volt *Fodornak*, hogy ha tizenkét keze vagy, akkor se bír vala eleget öltetni.

De hát ott vala a felesége, no meg a felnőtt leánya, aki szép vala, mert orcáin „*jerikói rózsák* virítának“. *Eszter* már úgy tudta a vitézkötéses nadrágot megcsinálni, hogy az apja se különben. A felesége pedig addiglan huzá a „*fércet*“, avagy „*stoppola*“ és a nadrágok lyukas mivoltját egy-egy foltal igyekezék eltüntetni.

A négy orgonasip pedig addig melengette a „*glancoló vasat*“, a kályhánál fujván tüdejükből olyan szuszokat, amelyektől amugy is pufók arcuk olyan leve, mint a mai század 3 krajcáros császárszemléje.

Mindazonképpen *Fodor* uram legtöbb hasznát vevé — amint a krónika írja — a libanoni rózsának, *Eszternek*, akinak méz és tej csörgedezik vala az ajkából és szemeiben az *Aurora* csillagok ragyognak vala.

Fodor Eszter, mikor úgy beesteledett, kiment az erdőbe egyedül. Ott sétála. A faluba nem ment soha. Egyszer aztán egy ilyen séta alkalmával találkozék egy deli, piros-pozsgás arcú fiatal emberrel.

Csak hogy — bár nem mesét írok — meg kell ám mondanom azt is, hogy ez a találkozás hogyan és miképpen történt vala.

A krónika szerint — a bűbajos szépségű hajadon eltévedt az erdőben. Már esteledett az idő s Eszter mindig jobban belekeveredett a sűrűségbe. Amidőn egyszerre valami távoli kürtszó üté meg füleit. Féllelmében a kürtszó irányát követte, amikor egyszerre a bokrok közül egy rut gubancos vadállat csörtegett elő. Eszter azt hitte, hogy talán maga az ördög. Mert sohase látott elevenen ilyen állatot. Aztán ijedtében elkezdett sikoltozni. Ekkor robogott elő az erdő sűrűjéből egy ifju lovag, fekete paripán s ugyanakkor a már ágaskodó medvét kelevézével torkon üté, mire az egy hörgéssel kiadá bestia paráját.

A lovag aztán egy közeli patakhoz vitte Esztert s arcát vízzel meglocsolván, őt magához térítette vala. Azután megkérdezé, hogy hol légyen az ő vityilója?

Eszter siránkodva-pírulva mondá, hogy az erdő alján.

— A szabómester lánya talán tán? — kérdi vala a lovag, akiben Fodor Eszter ifju Ivánszeghy Mihály grófot ismeré föl.

— Igenis.

... Amikor az ifju Mihály gróf hazaérkezék, azt kérdezi vala unokabátyjától, hogy lehet-e neki külön akolbéli leányzót elvennie? Amire idősebb Ivánszeghy Mihály gróf lekapta puskáját és imígyen szóla hozzá, az ifju Mihályhoz:

— Öcsés! Ha ezt megeselekszed vala, ezzel a puskával roppantom szét a fejedet... A jobbágyunk leányát elveheted, mert az az Atya Fiu és Szentlélek Isten jelet viseli a homlokán; de más akolbélit az Ivánszeghy familia nem tür meg. Értetted?

Az idősb gróf nem kérdezte, hogy ki az a más akolbéli? Tudta jól, amugy is. Hiszen a jobbágy községben nem vala más, mint Fodor László, aki nem az Atya, a Fiu és a Szentlélek Uristen jelvényét viseli a homlokán. Valamiképpen az ő gyerekei se — Tehátlan Eszter ő, a Hebron leánya — akinek ajkaiból méz folyik, szemeiből a hajnal két csillaga sugárik — ő az...

Eszter ez idő óta az ivánszegiek nadrágjainak vitézkötésénél rendszeren nagyokat sóhajtott. Sóhajtásában annyi névtelen érzés volt kifejezve! Ezek azonban csak sejtelmek voltak, amik gondolattá nem mertek érlelődni és amely sóhajtásokból csak az képes olvasni, aki a pólyás gyerek sirását is érti.

A lovaggal — ifju Ivánszeghy gróffal nem találkozott többé. Nem találkozott pedig azért, mert az erdőbéli sétáját attól a naptól fogva nem folytatta.

Dolgozott szakadatlanul. Édes apja csak bámult a leány szorgalmán.

— De, te Eszter — minek is buzgólkodol vala annyira? — szólt a fekete hétben Fodor László.

— Azért, édes apám, hogy légyen sok piros tojása a Lénárdnak, Illésnek, Szaniszlónak és Mártonnak. Hiszen közeleg a husvét.

„A virágvasárnap előtt, szerdán főtisztelendő Péteres Ambrus parochiás — plebános — így írja a

krónika — elküldött vala négy zászlót Fodor László nemes szabómester uramhoz, egy Szent József, egy Szent László, egy Szent Katalin és egy Szüz Máriás zászlót, amely utóbbi a legnagyobb, a leghosszabb és a legszebb vala. Elküldé pedig annak okáért, hogy azok megjavíttatnának, lévén különösen a Szüz Máriás zászló a két széltében szakadozott és a sallangjai rongyosak. Ezek pedig szükségesek lennének a Mi Urunk, Jézus Krisztusnak az ő dicsőséges föltámadása napján, hogy szokás szerint a Megváltóval körülhordoztatnának a faluban...

Fodor László a zászlók javítását a jövő, vagyis a nagy hétre határozta. Addig kappogatott az olló a kék szöveten. A tük meg csendesesen öltögetődtek. (Egy-egy öltésbe egy-egy leány könnyü is behullá).

Eljöve a szombat. Akkor kezdé a hó esni. És Fodor László egyre dörmögé, hogy:

— Nem jó jel ez! Bizony nem jó szignum! De hát a XXII. zsoltár azt mondja: „Ha esik a te eső és a te hód — oh Uram — megisméred te a jót“...

A hó pedig esett. Esett ugy, hogy az olló-kappogás mellett Fodor Lászlót csak a gyerekei figyelmeztették, hogy:

— Édes apám! Édes apánk! Juj, be esik a hó! Már hőembert se tudunk ám csinálni. Már a konyhaajtót se lehet ám kinyitni.

A hó pedig esett... Esett másnap, virágvasárnap Feggelig. Fodor László kis kulipintyját a háztetön fölül egy ölnyire fődte a hó!

— Magasságos Uristen! kiáltott kétségbeesve Fodorné akkor reggel — hiszen nincs világosság! Amikor kiakarának menni a konyhaajtón, azt nem lehet kinyitani rettenetes tömege mián a hónak.

Fodor László ekkor ásót fogott s familiájával egyetemben, hányt a hót az ajtó előtt. De hát hiába. Végére nem értek. A levegő pedig már olyan szorult volt, mint a haldokló ember mellében. Fodor uram fogta a kenyérsütő lapátot és a feje fölött függő hőtömeget kezdte vele vájni. Fölállt az asztalra. Arra még széket is tett. Aztán vájt. Vajt egyre... végre... hála néked, örökkévaló — a hőtömegegy akkora lyukat vájhatott, mint egy nagy fazék. Onnan süvitett be a levegő. Most már nem esett a hó. Most már lélegzetet is vehettek.

Fodor uramhoz ekkor így szólt a felesége:

— Édes uram: akkora darab kenyérünk van, mint az öklöm. Mert a többi kenyér a kamarában van. Mit csináljunk? Éhen fogunk halni! Oh, édes uram, mit csináljunk?

Fodor László erre megmutatta, hogy mit csinál. Behivatá gyerekeit, azután az asztal körül állitá őket s elővételé velük a zsoltáros könyvüket (mert mind-egyiknek vala) s így szóla:

— XI. zsoltár.

Aztán elkezdé az ő mélységes mély hangján:

— Erős várunk nekünk az Isten!

Ő Benne biztunk s bizunk itten.

Az orgonasípos gyerekek hangjai közül kihallatszott egy ezüstcsengettyű hang: Eszteré.

Az ének elvégzése után Fodor uram odaadta az öklömnyi kenyeret a gyerekeknek. Mi volt ez ezeknek? Mint az éhes farkasnak egy — egér.

Fodorné eközben csak egyre „jézusistenemzett.”

— Jézus! Istenem! Mi léssen vélünk? Itt veszünk! Itt!

— Nem veszünk itt! — kiáltott vala föl a szabómester — éppen akkorra, amikor a sarokba tett zászlókon akadtak meg vala az ő könnyű szemei.

És odaugrott. Aztán nézte az egyiket, nézte a másikat. A legnagyobb, a legszélesebb és a leghosszabb vala a Szűz-Máriás zászló. Ezt fölívív a padlásra. Azután ott, a kenyérsütőlapát egy öles nyelét is a zászló rudjához szögekkel, kötelekkel megtoldván, azt a padlás kicsi lyukán — melyet hó fődött volna el — kidugá, s egyuttal a rud végét jól megerősítvén.

Azonképpen leméne fámiliájához, akik még mindig az asztal körül — égő gyertya világánál (mert sötét vala) állának, és — éhezének.

Fodor László uram, amint leérea a szobába, a le-tett vaskos zsolttárkönyvet kezébe vevén, így szóla:

— XXXVIII. zsolttár!

Aztán énekelték buzgón, áhitattal:

„Oh, Urunk, ne vess meg minket,
Benned vagyon a mi hitünk,
Benned vagyon a reményünk,
Hiszen téged úgy szeretünk.
Oh, Urunk, ne vess meg minket . . .”

Ez a 38-ik zsolttár 38 verset foglal magában és minden verset ismételni kell.

Igy történt aztán, hogy a 38-ik vers eléneklésénél (észre se vették a buzgón énekelők) hogy a konyhaajtó előtt, meg a falu felé néző ablak előtt is mintha patkányok motoszkálnának.

Ezek a motoszkálások egyre tartottak. Aztán egyszerre világos lett az egész szoba. Mert az ablak előtt levő hótömeg leomlott. S ugyanakkor a konyhaajtón is emberek jöttek be, jobban mondva, úgy rohantak be eme szavakkal:

— Hála legyen az Istennek, ők még élnek.

Fodor László fámiliája pedig ugyanakkor énekelté vala a 38. zsolttár 38-ik versének utolsó sorát:

„És megmentesz te minket — hiszszük.”

Fodor László, amikor a berohanó embereket meglátta, akik hózúsmarás bajszukkal, szakálukkal, kezükben csákánnyal — úgy néztek ki, mintha rablók volnának — keresztbe tette két kezét. Azután mélyes-ges mély hangján odakiáltott a fámiliának:

XI. zsolttár!

És újra elkezdődött vala a legeslegszebb ének:

— Erős várunk nekünk az Isten!

Am ekkor a csákányos megmentők közül egy deli ifju így szól vala:

— Eros várunk az Isten, az igaz, Fodor uram. De tudja-e kigyelmed, hogy mi mentette meg kigyel-medet és fámiliáját?

Fodor a fejével bölintgatott *nemet*.

— Nem tudja? Lásza, kigyelmed: Kigyelmedet, meg a fámiliáját — e külön akolbelieket megmentette a Szűz Mária. Mert ha kigyelmed nem tüzi vala ki a Szűz Máriás lobogót, amelyet mi a kastélyunkból lát-tunk — akkor kigyelmed elveszett vala. Mert én láttam meg! Igaz, hogy gondoltam már a lobogó kitüzése előtt is arra, hogy valjon mi léssen abból a kis erdei kulipintyóból? De nekünk se lehetett kimenni. Mikor pedig a Szűz Máriás zászlót megláttam, valamennyi eselédet összehívtam. Segített a nép is, akik már ho-vatovább csináltak utat. Kigyelmednek ez a viskó lett volna a temetője. (Az igaz, suttogta ugy magában ez a deli ifju, hogy az én szívemnek is ide temetke-zett volna.)

Fodor László most már két kezét letette az öléből.

— Nagyságos uram! Gróf uram! Földesuram! A Szűz Máriás lobogó alá megyek a fámiliámmal együtt.

És odament. Két hét multán „nagy cécós keresztelő tartatódott vala (így írja a krónika) — az ivánszeghi szentegyházban, ahol a szent keresztiséget Fodor László nemes szabómester uram Korba Eufrozén feleségével, Eszter leányzójával, Lénárd, Illés, Szaniszló és Márton gyerekeivel együttesen fölvevék vala s a szent keresztiségben Fodor István, Korba Ágnes, Fodor Ilona, János, András, Péter és Pál neveket nyerének. Keresztelő vala Péter Ambrus parochiás plebános, keresztapák és anyák: Idősb Ivánszeghy Mihály gróf és testvérnénje: Ivánszeghy Margit.”

A krónika itt véget ér. Hanem én — mint ennek a krónikának az írója — mindeneknek a megnyugtatósául ideírom, hogy piros pünkösöd piros hétfőjén Fodor Eszter Ilonka az ivánszeghi templomban mennyasszonyi koszorúval a fején — állott az ő völegénye mellett, aki ifju gróf Ivánszeghy Mihály ur vala.

Mindennek előzetes eseményei pedig történtek az Urnak ezer és hétszáz esztendeje után az elsőben, amikor március harmincegyedik virágvasárnapra esék, éppenséggel ugy, amiképpen ma.

Vathy István.

Heti naptár. Márc. 31. Virágvasárnap. Ápril 1. Hugó pk. Ápril 2. Paulai Sz. Ferenc. Ápril 3. Richárd pk. Ápril 4. Nagy csütörtök. Ápril 5. Nagy péntek. Ápril 6. Nagy Szombat.

A mi jó Királyunkról. Sokat irtunk már Róla, akit a legjobb, a legalkotmányosabb fejedelemnek neveztek az elődeink és nevezünk mi is. Megirtuk az ő szívének az ő jóságát, lel-

kének az ő véghetetlen nagy nemességét, amely különbséget teszen a miniszter és a napszamos között. Mert, ha *ennek* van igaza, akkor elcsapja a miniszterét, légyen az Tisza, Szapáry, Bánffy, vagy — Széll. Soha a világon nemzet úgy nem szeretette az ő királyát, mint ez a *szegény* magyar nemzet. Itt, nálunk, akár hajnalban, akár éjjelnek utána egyedül mehet. — vagy kocsikázhatik. Riadó éjjelnel ki-érjük minden lépését. Amde fáj ami lelkünknek — fáj nagyon amikor a mi lelkünkbe fogadott Atyánk — Királyuk ellen *is* merényletet akarnak elkövetni. Igen természetes, hogy nem Magyarországon történt a dolog, hanem *Münchenben*. *Luitpold* regens-herceg 80 ik születésnapja alkalmából rendezett ünnepélyek fénypontja ugyanis a kivilágítás és az udvar kikocsikázása volt, melyben az összes vendégek résztvett-k, kivéve *Ferenc József* királyt. Ezt sokféleképp magyarázták a müncheni lapok és udvariasság-kérdést faragtak belőle. Most azonban kitudódott, hogy *Ferenc József* király azért nem vett részt a kocsikázásban, mert a rendőrség értesítette, hogy Münchenbe *két anarkista érkezett, akik merényletet akartak ellene elkövetni.*

Felséges királyunk! Kerve kérünk: Jöjj ide, a te népedhez! Itt is királyi palotád! És van néped, amely téged oh királyunk szeret, véd, óv!

Bibornok-avatás Budapesten. Királyunk itt tartózkodása alatt — Április hónapban ritka ünnepség fog lefolyni Budavárában. Ugyanis Rómában XIII. Leó pápa legközelebb *Ikrebenszky* prágai és *Fuzina* krakkói érsekeke bibornokokká fogja kinevezni. Eddig az volt a szokás, hogy a kinevezettek Bécsben vették át a Felséges királytól a bibornoki kalapot. Most azonban ez az ünnepség — a bécsi sógorok nagy bosszuságára — itt nálunk, Budán fog végbemenni

Támadás egy plebános ellen. *Hajts* János nyerges-ujfalusi plebánost mult szerdán este, amint kint járt a szérűjében, falubeli lakosok megtámadták. A plebánost legyűrték. *Hajts* János a bántalmazás következtében súlyos betegségbe esett. A csendőrség a támadókat letartóztatta.

Vizsgálat egy királyné ellen. A belga királyné fogata a napokban elgázolt egy öreg embert, aki olyan súlyos sebeket kapott, hogy kórházba kellett szállítani. Ez az ember most *meghalt* és minthogy a belga törvénykönyv paragrafusai szerint mindazokért a cselekedetekért, amelyeket valamely alkalmazott kötelességének a teljesítése közben elkövetett, *a gazda is felelős*, a brüsszeli államügyész kénytelen a bűnvizsgálatot a királyné kocsisán kívül *a királyné ellen is megindítani.*

Elment utána Székesfehérvárott történt a mult héten, hogy *Nagy Antal* tehetős polgárt a szomszédja: *Moóron* Négele István — azért, mert Nagy egy pör alkalmával ellene tanuskodott megölte. Igaz, hogy a vadállatot elfogták. Amde ennek a szomorú dolognak van még egy áldozata. Ugyanis: Nagyné annyira megrémült és megijedt akkor, mikor halott urát véresen a szobába hozták, hogy ott a halot-

ta szobában megőrült. Másnap beszálították a *székesfehérvári* Szent György-kórház megfigyelő osztályára, ahol a szerencsétlen asszony nem nyerte többé vissza eszméletét. A napokban kitört rajta az örvöngés s mult vasárnap meghalt. Három apró gyermeke maradt árván. A székesfehérvári Nagy-rokonság azt mondja, hogy: Szegény! Elment utána. Persze! Könnyű ezt mondani. Hanem azoknak a világos nappal gyilkolóknak kellene a „Miatyánk Uristent“ megtanulniok!

Hős fiu. Újságba való *Morongya* János neve is. Lehet, hogy ő ezeket a sorokat már nem is olvassa. De legalább emlékezzünk meg róla mi, akik hírül adjuk a nagyvilágnak a 12 esztendőes hős fiu hősiességét. Ime: a nagyváradi szénbánya mélyében e hó 22-én — a tárnakocsi első kocsiában ült *Morongya* János tizenhárom éves munkásfiu is. A gyerek észrevette, hogy a robogó kisvasut előtt a sineken egy piros jelzőlámpa fekszik, néhány lépésnyi távolságban. Egyszerre föfogta a bekövetkező szerencsétlenséget, mely a vonat kisiklásából származhatik, s hogy a veszedelmet elkerüljék, leugrott a kocsiból, hogy a lámpát eltávolítsa. De oly szerencsétlenül ugrott le, hogy a kerek két lábát *leszelték*. A kis áldozatot a nagyváradi kórházba szállították. Fölépüléséhez azonban nincs remény. A Kis János csak 42 embernek mentette meg életét.

Fogynak a nagyok. *Franke* Albert, dunagőzhajózási állomásfőnök, volt 48-as honvédtiszt, 81 éves korában Székesfehérvárott, — *Grosz* Albert, a nagyváradi honvédkórház főorvosa, aki a szabadságharcban mint tisztii törzsorvos vett részt, 82 éves korában, Budapesten elhunyt. A szabadság szellője susogjon a sirjuk fölött.

Holtomiglan — holtáiglan. Meghalt egy házaspár *Dunapentelén*. Szomorúságos a históriájuk. *Molnár* Ferencnek hiva a férjet, *Lakos* Rózsának a feleségét. A hitvesi nőiséget ritka házaspár tarotta be olyan hiven, mint ezek. *Molnár* Mihály felesége ugyanis súlyos betegségbe esett s a napokban oly rosszra fordult az állapota, hogy papot hívtak s az asszonyt ellátták a haldoklók szentségével. A boldogalan férj megtörve nézte a szomorú szertartást.

— Ezt nem tudom túlélni — mondta — s hirtelen összeesett. Mire orvos érkezett, *Molnár* Mihály meghalt. Mindennek szemtanuja volt a haldokló asszony, aki elhaló hangon mondta a vigasztalni igyekvő körülállóknak:

— Most már nyugodtan halok meg... Megyek... s szinte boldog mosoly v mult végig a haldokló arcán. Aztán néma csend borult a szomorú tanyára. Az alig néhány órával előbb meghalt férjet követte az asszony is a halálba. A házaspár temetésén ott volt az egész falu s a pap megható imájára mindenki könnyezett.

Kegyetlen anya. Budapesten a minap a nagy körut legforgalmasabb helyén egy ismeretlen asszony megállította *Zittbruder* Gizelia 4 éves leányt és átadott neki egy pólyás gyermeket azzal, hogy tartsa addig ölben, míg egy boltba megy vásárolni. A leány sokáig tartotta a csecsemőt, de az asszony csak nem jött vissza, mire a leány bevitte a gyermeket a rendőrségre. A rendőrségen kinyomozták, hogy a szivtelen anya *Trezenszky* Mária 35 éves hajadon. Átkísérték a királyi ügyészséghez.

Egy különc és gazdag koldus. Mult számunkban hirt adtunk *Gyurikovits* Ferenc budai koldusról. *Gyurikovits* ugyanis — aki pozsonvi ügyvéd volt — harminc esztendeig élt Budán nagy nyomorúságban. Március hatodikán meghalt

s akko
volt. A
Gyurik
pozsor
harmin
egyete
kéthar
és jót

akaszt

Bolzer
késébe
csakho
elhála
tottak

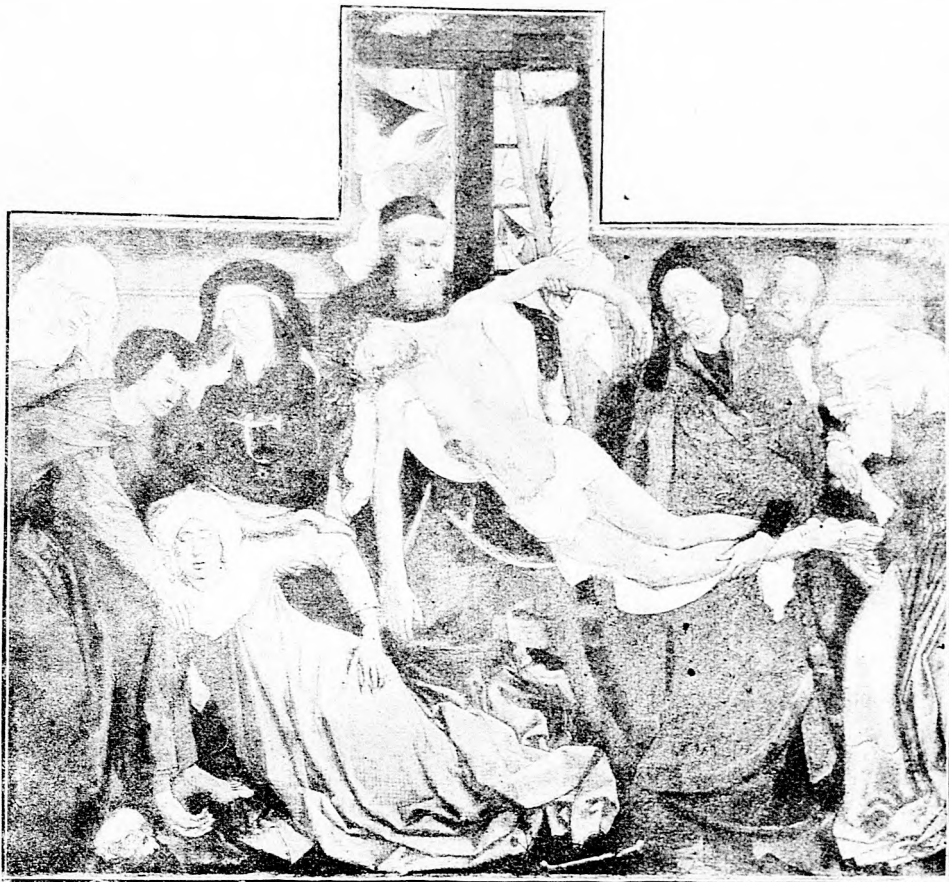
23-ik
belül
észre
szélső
megra
met
tudta
rekke
száz
a tur
terjed
volt.

s akkor kitűnt, hogy több mint négyszázezer korona vagyona volt. A hagyatéki bíróság most értesítette a fővárost, hogy Gyurikovits végrendelete szerint háromszázezer koronát a pozsonyi egyetem kap. De ha halálának napjától számított harminchárom és egyharmad esztendő alatt a pozsonyi egyetemet nem építik meg, a hagyaték egyharmadát Pozsony, kétharmadát Budapest városa örökli tudományos, művészeti és jótékony célra.

Katona-akasztás Neve napja után — Márc. 20-án akasztotta föl a bécsi hóhér Bolzer József szökött katonát

szen külön a piac közepén van és az is leégett. Némelvik házban három gazda is lakott családjával és ahogy a vizsgálatot tartó esendőrok mondják, lehet — asszonyokat meg gyermekeket hozzászámítva — vagy Létszáz lélek, aki elvesztette hajlékát. Elégett 22 ház, amelyek közül három volt biztosítva. A tüzvész — állítólag — gyújtogatásból eredt. Hogy ki volt az a lelketlen gonosztevő, azt a vizsgálat fogja kideríteni.

A póruljárt vigéc. Hodomay Andor eperjesi görög katolikus kanonok Gyöngyösi (igazabban Graublau) Dániel budapesti ügynöktől gépeket vásárolt. Ezer korona értékű

Krisztus levétele a keresztről.

Bolzernak az volt a bűne, hogy azt a csendőrt, aki őt szökésében elfogta, agyonlőtte. 19-re volt kítűzve az akasztás, csak hogy mivel a halálraitélnak azon nap névnapja volt, elhalasztották a kivégzést másnapra, amikor végre is hajtották rajta.

Leégett falu. Óriási tűz pusztított folyó hó 22 és 23-ik közötti éjszakán az Aszód melletti Hévíz mellett. Körülbelül hajnali három órakor támadt a veszedelem. Mikor észre vették, már öt ház égett. A falu tulsó végén, a legszélső házon túl van egy szalmával meg száraz kóróval megrakott fészker és onnan vitte tovább a pusztító veszedelmet a rohanó szélvész. A nagy kapkodásban senkisé tudta mitevő legyen. A községben nincs tűzoltóság, hát vedrekkel próbáltak küzdeni a baj ellen. Ugyan mit olthatott száz veder egy lángtengeren! Öt óra lehetett már, amikor a turai, meg a hatvani őrség megjött, arra már a piacig terjedt a tűz és Deutsch patikárus háza jókora darabon oda volt. Átcsapott a láng a községi koresmára is, amelyik egé-

váltót adott át. Időközben — mert a gépek nem jöttek — megrendelését visszavonta s kérte a váltót is ugyanakkor. A vigéc egy százforintos kivételével visszaadta a váltókat. Ezért a száz forintért aztán beperelte a kanonokot s most a törvényszék a polgári pörből bűnpört csinált, amennyiben Graublau Gyöngyösit két hónapi fogságra ítélte el. Nagyon helyesen!

A vonat alatt. A mult napokban Kecskeméten özvegy Trogmayer Károlyné a gyorsvonat elé vetette magát, amely lábait letépte és teljesen összeroncsolta testét. A szerencsétlen asszony szörnyű idegbaja miatt választotta ezt a szörnyű halált. Már két évvel ezelőtt egyszer mellbelötte magát, az idén pedig a kutba ugrott. Mindannyiszor megmentették a halni vágycót. Most azonban nem lehetett.

Az üzlettárs. Egy jobb sorsra méltó fiatal ember dobta el magától mult kedden az életét — Bécsben. Az illetőt Kurzer Bernátnak hívják s kereskedő volt Budapesten. Édes apjának a következő levelet írta:

„Kedves atyám, bocsásd meg lépésemet. Tegnap délután találkoztam H.-val; minden erőmet össze kellett szednem hogy meg ne gyilkoljam. Azonban téged kimélni akartalak s nem bántottam őt. Nincs erőm, hogy tovább éljek. Egykor boldog voltam, de H. szétrombolta boldogságomat. Bocsáss meg szerencsétlen fiadnak.

Az a titokzatos ember, a kiről a levélben szó van néhány hónapig üzlettársa volt Kurzernek, a ki a vállalatához a pénzt adta. A pénz csakhamar eluszott H. hibájából. Kurzer fölkereste volt társát és kérte, hogy vagyonának legalább kis részét adja vissza, de H. gyalázó szóval elutasította. Erre aztán a fiatal kereskedő öngyilkosságot követett el

Elevenen eltemetve. gyermekét mult héten *Volf* Erzsébet, *Gyökön*. A tigris anyja ugyanis egy egészséges gyermeknek adott életet, s hogy a kis ártatlantól megszabaduljon, elevenen elásta az ajtó küszöb alá. Gyilkos tette azonban kitudódott s most már a börtönben várja méltó büntetését a kőszívű anyja.

Rigó Jancsi övéi között. Ki a Rigó Jancsi? Hát a legboldogabb cigányprimás a föld hátán. Azért — mert évek előtt egy igazi (tehát nem talmi) *chimay* hercegnő szeretett bele az ő barna füstös arcába, akivel boldog gerleturbékolást folytat idegenben, *Kairóban*. Mult vasárnap aztán hazaérkezett fehérmegyei *Pákozdra*, mely őt szülte. Nagy lázban volt akkor Pákoz, különösen a faluvég, a hol a félrekapott tetejű cigánykunyhók vannak. Rigó Jancsi érkezését várta a nép s a nagyszágos cigány ur nem is váratott magára sokáig. A város felől fiakkereken hajtatott a faluba; a sorompónál öreg szülei fogadták. Jancsi ezuttal nem hozta magával a hercegnét, a kit a Fáraok országában hagyott. Rigó tegnap Bicskén és Mányon volt rokonainál és régi kenyeres pajtásai látogatására. Még néhány napig szüleinél maradt, aztán visszamen *Kairóba*, szépséges asszonyához.

Nagy tüzvész pusztított a minap Homonnán. Leégett tizenkét ház, ugyanannyi szérűskert, sok számos széna. A kár biztosítva nem volt. Emberéletet is kívánt a tüzvész mert *Bogsán* Jánosné öt éves fia benn égett.

Az áruló öt forintos. Most egy esztendeje rémes gyilkosság tartotta izgalomban Nagy-Szalonta vidékét. A szomszédos *Szil* pusztán meggyilkolva találtak *Kelemen* Györgynét és viruló hajadon leányát. A két áldozat feje teljesen széjjel volt roncsolva s testükön több késszurás nyoma volt látható. A gyilkosnak csakhamar árulója lett egy ötforintos véres bankó. *Balog Béla* sarkadi fiatal gazda az ottani takarékpénztárnál törleszteni akart s feltűnt, hogy véres pénzzel fizetett. A vizsgálat kiderítette, hogy Balog sehogy sem tudott kölcsönre szert tenni, kiballagott hát a szili pusztára Kelemenékhez, a kiktől azt hallotta, hogy mindig akad egy pár forintjuk a ládafiában. Alig várta, hogy áldozatai lehunyják szemeiket. Egy szüre alá rejtett járomszeggel azután mind a kettőt agyba-főbe verte, majd késse összeszurkálta. Azután magához vette a mestergerendán levő bibliából a talált pénzt, mert a ladát nem bírta felfeszíteni. A véres bankó azonban árulója lett s a csendőrök előtt bevallotta tettét, de a végtárgyaláson tagadta gyilkosságát, azonban a tanúk, a kiktől Kelemenék felől kérdezősködött, ellene vallottak. A nagyváradi törvényszék a gyilkost *halálra* ítélte, ezt azonban a királyi kuria a mult héten életfogytig tartó fegyházra változtatta át.

Czibak József. Czibakfalva tudvalevőleg arról nevezetes, hogy 37 év óta ott terem a legtöbb mák. *Czibak* József,

szőregi legény pedig arról hírhedt, hogy egy év alatt 37 rablást követett el. *Szőregen* és környékén ugyanis pár év óta ok rablás és lopás történt. Több esetben *Czibak* Józsefet gyanúsították, de mivel ez az ember folyton bujdosott, nem udták kézre keríteni, míg végre megtudták, hogy Czibak a simonyi majorban tartózkodik a sógoránál. *Kovács* Béla csendőrparancsnok helyettes és *Bucsiny* Mihály csendőr nyomban elmentek a simonyi majorhoz, ahol a lakást zárva alálták. A csendőrök várokoztak hátha megjelenik valaki a sötét éjszakában. Éjjel két óraker valaki csöndesen kinyitotta a pítvar ajtaját. Egy idős ember jött ki, s addig, míg az öreg az istállóban járt, a csendőrök bementek a szobába, ahol a gonosztevő aludt. Lámpát gyújtottak. A zajra fölébredt Czibak és csendőrök láttára feje alól kihuzta a forgópisztolyát és löni akart. De erre már nem volt ideje, mert a csendőrök nyomban lefűlelték és megláncolva szállították Nagyikindára, ott átadták a törvényszéknek. Czibak ujabban 37 lopást és 8 rablást követett el. Letartóztatásakor 3207 koronát találtak nála. Czipak most már örökre eltűnik a szereplések színteréről.

Egy özvegyasszony halála. A Kassa mellett alig egy órányira fekvő Bernátfalván, az mult hét kedden a a vonat elé feküdt egy vasuti hivatalnok özvegye: *Lintner* Károlyné Lujza. A vonat — nem vevén észre — elgázolta. Öngyilkosságának oka — búskomorság.

Betörés, gyujtogatással. *Kardos* Ignác hódmezővásárhelyi kereskedő, akinek ott rövidáruskereskedése van: mult kedden, reggel gyásznapi ébredt. Betörök jártak a boltjában. *Kardos* rálött éjjli látogatóira mire a betörök megijedtek, s elmenekültek. De előbb felgyújtották a boltot. *Petroleumba* dugták a vászonvégeket s azokat gyújtották meg. A tüzet csak nagynehezen bírták eloltani. Rendőrök és csendőrök nyomoznak a garázda emberek után, akiket *Horvát* Gergely és *Nemcsics* Jónás rovott multu emberek személyében már el is fogtak.

Öreg ember nem vén ember. Dehogy is nem! Akár-hogy írta meg *Jókai*, a regénykirály — (persze ő maga magáról) azért az öreg ember mindig *vén* ember. Ezt bizonyítja *Taly* András *kassai* 70 éves aggastyán is, aki beleszeretett husz esztendő — *Balog* Eszter nevű cselédjébe, s mivel ez nem viszonszta az ő *öreg* szerelmét — fölakasztotta magát a *kassai szászjai* erdőben.

Adósok, akik nem pénzzel fizetnek. *Domonkos* ván és *József* Ferenc lőrincfalvi — Kassa mellett — községben lakó munkások 800 koronával tartoztak *Szotyori* Mihály es neje, ottani lakosoknak. Hogy adósságukat ne kelljen kifizetni, hitelezőiket mult szerdán egy fejszével agyonütötték. A csendőrök elfogták a gyilkosokat! Ámde itt följajdulunk: Én uram! Én Istenem! Ha ez így tart soká: ha mindig csak ölnék, gyilkolnék, párbajoznék, lopnék, sikkasztanék: vajlon mi leszzen mi belőlünk? Avagy ma már nem tanítják a gyerekeket a szülőik az Uristen ötödik parancsára, hogy *Ne ölj*

Lopnak — sikkasztanak. E rovat — úgy látszik — jállandó leszen. *Kolozsvárt* a mult szerdán öngyilkossá lett *Tóth* József színházi pénztárnok. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy 24 ezer korona az ottani színház alapjából, 45 ezer korona pedig a színészek nyugdíjalapjából hiányzik. A 70 ezer koronát *Tóth* József sikkasztotta s a szégyen elül menekült a csúfos halálba.

Megszökött honatyá. *Fiáth* Miklós báró — a bodajki kerület képviselője a mult héten ujvilágba, Amerikába vitorlázott feleségével együtt. A bárót rettenetes sok adóságai

kényszerít
hogy a let
hát ez vo
kerület tel

Aki

regi (bilha
gőzparipá
se, hogy
vezett —
a vonat
szőregi s
Ugy törté
ment sétá
a vasuti
buzgóság
háztól. It
Sprengr

A

Lajos ér
harcolt,
jére —
Valóban
kal a gy

„N

igaz Iste
az ellen
Magaszt
reánk, a
Oh, tipo
bénákká
s ezért
— Ame

E

van egy
pedig:
emberek
tik meg
üt a vo
az, hogy
ból áll.

kényszerítették erre a lépésre s ezzel kapcsolatban az, hogy a letartóztatás veszélye is fenyegette. Voltaképpen tehát ez volt a főrugó Amerikába való kényszerítésre. A bodajki kerület tehát árván maradt.

Aki sohse utazott vonaton. Sprenger István, szőregi (biharmegyei) birtokos 78 éves koráig nem utazott a gőzparipán. Nem lehetett rábírni a világ minden kincseért se, hogy üljön föl arra — az általa — ördög lovának nevezett — paripás kocsikba. Nos, és a 78 esztendő Sprengert a vonat gázolta ketté akkor, amikor ő — holmi jóféle szőregi spriritusztalan bortól — édes álomba szenderült. Ugy történt a dolog, hogy egy lakodalom után Sprenger kiment sétálni, igazabban mondva, a fejét gőzöltetni. Az útja a vasuti állomás felé tartott. Ott aztán elfogta a jóra való buzgóság — éjfél előtt tíz órakor, ötszáz lépésnyire az örháztól. Itt szelte ketté fejét az a gőzmasina, amelyiken ő, Sprenger István sohase utazott. Szegény!

Mindenféle.

Csoda

Meghalt a legszebb lány
Virágvásárnapon,
Hétfőn kiterítve feküdt
Szegény a gyászpadon.

Siratta zokogva
Mindakét szülője,
De legjobban siratta a
Delit szeretője.

Mert amint elhangzott
A bús búcsúztató:
Könyűtől fekete lett
Az a kék koporsó.

A búrok Miatyánkja. Érdekes a közlésre. Kalmár Lajos érsekújvári illetőségű fiatal ember, — aki a buroknál harcolt, s most fél kézzel, fél szemmel jött haza, szülőföldjére — a búrok harci Miatyánkját közli egy vidéki ujságban. Valóban megérdemelte, hogy mi is megismeressük olvasóinkkal a gyönyörű imádságot, mely hangzik vala eképpen:

„Nagy és jó Isten! Szabadságnak és a bur népnek igaz Istene! A te nevedet dicsérjük most, mielőtt kardunkat az ellenség ellen — szabadságunk megvédésére kihuznók. Magasztaljuk a te nagy és fenséges arcodat! Oh, nézz le reánk, akik egy rettenetes hangya-néptől üldöztetve vagyunk. Oh, tipord el őket, tedd őket vakokká, süketekké, némákká, bénákká! Add vissza összetépett szabadságát a bur népnek, s ezért a te fenséges, ragyogó arcodat áldani fogjuk örökké. — Amen.

Egy hosszú kimondhatatlan szó. Angolországban van egy tartomány: Wales. Ez angolul van írva, kimondva pedig: Velsz. Nos: hát ebben a Velsz-tartományban az emberek olyan nehezen beszélnek egymással, hogy alig értik meg egymást. Rendkívüli nehéz a nyelvük. Egészen elüt a voltaképpeni angol nyelvtől. Ennek világos bizonyítéka az, hogy van egy szavuk, amely 68 betűből és 22 szótagból áll. Ez a rettenetes szó pedig a következő:

Llanfairpwllgwyngyllgtrobwgllgerchwynnbyllgogerbwllantostilioogoch.

Ennek a makó—jeruzsálemi hosszú szónak az értelme pedig: a langerti tónak a körülírása. Vagyis: ez a hosszú szó egyfolytában elmondja, hogy az a langerti tó ötezer méter hosszú és ezer méter széles.

Hál' Istennek! Nekünk is van az illetén hosszú szavunk: „Nabukodonozor“ . . . ami voltaképpen azt akarja jelenteni, hogy: „Ne bolondozzon az ur!“ Ezt már az angoloknak mondjuk, akik illetén kutyavonítással beszélnek egymásközött.

Mi a zongora. Egy abessziniai tudós (?) az ő uti naplójában következőképpen írja le a zongorát:

Van az európaiaknak egy négylábu háziállatjuk amelyet kedvük szerint éneklésre tudnak kényszeríteni. Mily helyt egy férfi — többnyire azonban nő, avagy serdülő lány, egyszóval: fejjérő az állatra ült, annak a farkára hág s ugyanakkor annak a szörnyetegnek szép, fehér, elefántcsontfogait megkopogtatja: akkor az az állat el kezd énekelni. Az éneklése sokkal erősebb, mint a madaré és sokkal kellemesebb. Az benne a különös, hogy az a bestia vadállat meg se mozdul. Pedig megmozdulhatna, mert nincs lekötve. Ez az afrikai atyánkfia azt hisszük — hogy még nem halott holmi eleven Rigó, Balázs, Bunkó, Rác, Csicseri — hegedű-nótákat. Mert ha hallotta volna, akkor úgy lett volna, mint Muzzareffendi, a perzsa király személyes minisztere, aki az alagi löversenyen csárdást tánczoit.

Az anya szó a világ-nyelvekben. Egy német bölcse ember összeállította, hogy a különböző nyelvekben az anya szót hogy mondják ki. Ime: Angolul az anya: *mother*, németül: *mutter*, hollandul: *moeder*, dánul: *moder*, olaszul: *madre*, francziául: *mère*, perzsául: *madr*, szanszkritul: *matr*, görögül: *metér*, latinul és oroszul: *mater*, keltaul: *mathair*, arabosul: *em*, héberül: *emi*, magyarul pedig: *mama*. A mama helyett azonban a magyar ember „édes anyámat“ mond.

Ebből látható, hogy az anya elnevezése, jobban mondva az édes anya neve egy és ugyanaz.

Arany-regulák. Valami kétszáz esztendő, elsárgult levelű, szakgatott könyv akadt kezembe a minap a szerkesztőség könyvtárban való böngészés közben. Forgatjuk, lapozzuk a hiányos könyvet. Igazán, megérdemli az elolvasást. Ilyen könyvet manapság már nem irnak. Csak a régi, erkölcsös világban élő őseink irhattak ilyen arany-regulákat, mint amilyenek ebben a kopott könyvben vannak s amelyekből egy-néhány sort közlünk. Ime:

Akárhol légy.

Akárhol légy, tarts regulát, Mert az Isten mindenütt lát.
Csinos, szemes, szemérmes légy, Semmi rutat ne mondj, s
ne tégy.

Rosszat se szólj, ne is gondoldj: Mindent előre megfontolj.
Földre se köpj más házában. Orrod se fujd ki vaktában.
Ha rád érik a prüszszentés, Vagy ásitás, vagy köhentés,
Tedd a szádhoz tenyeredet, Vagy pedig a keszkenődöt.
Szépen köszönj, ha köszönnek, Bátran felelj, ha kérdeznak.
Beszéd-közben ne bizonyozz: Igazat mondj, ne hazudozz.
Ne állj meggömbült lábakkal, Tátott szájjal, görbe nyakkal.
Szemebe nézz az embernek: Ismerkedj, ha nem ismernek.
Mindenhez emberséges légy: Örömebb adj, mintsem végy.
Se ne dicsérd, se ne gyalázd Magadat, hanem megalázd.
Virtusaid megdicsérnek, Ha mások is megismé . . .

Házi kincstár.

Vörösbor- és gyümölcsfoltok eltávolítása asztalkendőkől. A foltokat vízzel megnedvesített égő kén felé tartjuk, vagy melegített chlorvízzel kezeljük, azután szappanos vagy szódás vízzel kimossuk. Hasonló eredményt érünk el, ha foltokat a patikában kapható kevés ammoniakkal tisztítjuk. A foltok rögtön eltűnnek.

Zacherlint, azaz azt a rovarirtó port, melyet az ujságokban nagy dobbal hirdetnek, mindenki készíthet magának otthon a következőképp: Egy liter spirítuszba a patikában kapható perzsa rovarport (deákul: pyrethrum cinerari foliae) s hagyjuk e keveréket a napon pár napig állani, s készí a „Zacherlin“, melyet hatszorosan hígítva alkalmazunk; vagyis a folyadékból 2 evőkanálnyi 12 evőkanálnyi vízbe keverünk, s e keverékkel — valami porfecskeendő segélyével — rovarok által ellepett helyeket megfecskeendzzük.

Pecséttisztító szappan karton- és selyemruhák tisztítására a következőleg készíthető: 500 gr. közönséges (mosó) szappant, 250 gr. marhaepét s 45 gr. terpentint összekeverünk. *Szurok, olaj, olajfestékek* eltávolítását pedig a következő szerekből csinálható szappan eszközzel: 60 gr. fehér szappan, 12 gr. tiszta hamuszir és 8 gr. terpentinolaj.

Molypapiros. Itatós papirost (a patikában kapható) 2 rész karbolsav és 2 rész naftalin keverékébe áztassunk meg a megszáradás után a ruhák közé kis darabokban elszórjuk. A molyok teljesen elpusztulnak.

Fém tárgyak, evőeszközök tisztítására — melyek fényüket veszítették — a krétaporból és a levegőn teljesen átváltozott égetett mészből álló keveréket olajjal meggyurunk, fél folyós péppé s egy posztódarabra kenve, ezzel a fényesítendő tárgyat dörzsöljük. Igen jó még a kereskedésben kapható ugynevezett *smirgel-vászon*, melylyel a melegvízzel megmosott és megtöröltetett evőeszközöket szárazon dörzsöljük. Ugy ragyognak, mint a csillárok.

Jó tanácsok.

Elégedjél meg a sorsoddal.

Igen: elégedjél meg azzal, amiben születél, ami agy. Ne kívánj az lenni, ami nem lehetsz. Meg hát ne gondoljátok ám, hogy a nagy uraknak, a hercegeknek, a királyoknak olyan jó dolguk van. Hiszen láthatjátok, hogy életük folytonos veszélyben van. Napjuk minden perce el van foglalva.

Oh, nem irigylendő a királyok sorsa.

Erre nézvest mondok egy mesét, hallgassátok meg.

A mi jó királyunk — sok esztendővel ennek-előtte, talán most lehet ötvenhárom esztendeje — sőtét éjfélnél is feketébb gondolatokba merült. Hogy lelke kissé könnyebbüljön, egy szép tavaszi nap délutánján sétálni ment a közeli esalitos, madárfüttytől visszhangzó

erdőbe. Amint az erdő belsejébe ér, egy kis fiúcskával találkozott, aki lehullott száraz galyakat szedegetett.

— Kinek szeded azt, kis fiam — kérdezé a király a fiut, aki őt persze, hogy nem ismerte.

— Szegény, jó, édes anyámnak — felelt ez.

— Hát ti szegények vagytok?

— Nagyon szegények.

— És te mi leszesz, fiam?

— Szegény ember, olyan, mint az apám.

— Hát szeretnél más is lenni, mint az apád?

— Bizony szeretnék!

— Teszem, mi szeretnél legjobban lenni?

— Hát — király.

— Az nagyon szép — válaszolt mosolyogva a király. Amde most azt mondd meg énnekem, hogy miért szeretnél te mindenáron király lenni?

— Miért? Hm! — gondolkozik a fiu — miért? — Igen, miért?

— Hát azért, mert a királynak van a világon a legjobb dolga. Nincs neki se gondja, se jaja, se baja, ugy él, mint egy király.

Az uralkodó végig nézte szemével a bátor fiut, s ugyanakkor ezekben a szemekben egy köny csillogott.

— Szegény fiu — szólt magában — azt hiszi hogy a királynak nincsenek gondja, fájdalmi. S egyuttal parancsot adott, hogy a kis fiut — Antal Bálintot — az udvarba vigyék, ahol föl is nevelték.

Évek multak el. A kis Bálintból nagy legény lett: a királynak leghűségesebb szolgálja, akit mindig szobája mellett tartózkodik. Megint elmúlt néhány esztendő, a mikor egyszer nagyot rendült a föld alattunk. Elvesztettük a mi reménységünket: a deli királyfit.

Éjfél van. A királyi palotában mindenki alszik. Csak Antal Bálint van ébren. Ott van a király szobája mellett. Egyszerre csak halk zokogás hallatszik. Igen: a király — akinek nem szabad a világ előtt sirni — siratja elvesztett fiát.

. . . Megint elmúlt sok-sok esztendő. Amikor egyszer megint megrendült a föld alattunk. Akkor hullott le a mi fejünknek az ő koronája: akkor döfte át gyilkos tör a mi Asszonyunknak, Erzsébetnek a szívét.

Megint éjfélnél. A király szobájában ül és viraszt, mellette hűséges inasa: Antal Bálint. A sok millió ember közül csak ő — Antal Bálint hallja, amit a király mond:

— Szegény magyar nép! Te vesztettél legtöb- bet . . . és ekkor megerednek a könnyüi és hullnak, hullnak mint a záporosó.

A sok millió ember közül csak ő, Antal Bálint láthatja, hogy: A király sir.

Ő is kimegy. S azután hálát ad a jó Istennek, hogy nem ő a — király. Mert annyi kint, annyi fájdalmat csak egy király birhat el, akinek csak titkon szabad sirnia.

Antal Bálint sohse vágyott nagyobb lenni annál, ami volt.

Igen az Urister sával meg Mert ninc

Tav

most küldt állapotát in

A ké nagyjában

tavaszi cs meleg sug

pedig oly a hőlevet.

vel m-g le ségben van

A buzák k zöldek, es

tek, mert kajszin s

rongálta; helyenkén

különösen sem olyan

oltó-galy gyümölcsö

galyak eg mányunk

kétökrös s szénaárnak

hogy akko marhát (p

Ami hozzálat

folyamán készítése

denek. A ojtásokat

barack, a zord időn

maradt sz fagyott, a

adás-vevé 10 K. 90

11-20-11 sebb mér

K. 40-50 vásáron

iránt a k február

van nagy iránt. Hat

hónaposol 80-84 fi

rendes, Takamár

igen jól t desek. M

Igen: elégedjünk meg a saját sorsunkkal, amelybe az Uristen helyezett bennünket. Mert, aki a saját sorsával megelégedett: annak az élete is békés, nyugodt. Mert nincsenek óhajításai, amik teljesíthetetlenek.

Közgazdaság.

Tavasza a gazdaságban. A földmivelésügyi miniszter most küldte szét terjedelmes jelentését, mely a gazdaságnak állapotát írja le a téli hónapok után.

A két hónapi jó tél után — így hangzik a jelentés nagyjában — márczius, az ő hol langyos szellőjével, hol tavaszi csöndes esőjével, melyekhez járult a nap tavaszi meleg sugárzása is, a havat már mindenütt felolvasztotta s pedig oly lassan, hogy a föld nagyjából magába vehette a hólevet. Ha több eső nem lesz, a jövő heten teljes erővel meg lehet kezdeni a szántást, mert csak a Meszes hegységben van még kevés hó és az északi oldalak arkaiban. A buzák kedvezően teletek a jó hótaka alatt. Szép eleven zöldek, csak utófagyok ne bántsák. A gyümölcsfák szenvedtek, mert közben-közben volt 22-25 fokos hideg is s ez a kajszin s más korábbi barackoknak a termőrügyeit megromogtatta; a cseresznyét és meggyet meg a „küllő” verte le helyenként teljesen. Bár országosan híresztelve volt, hogy különösen körteoltó-galy nincs a hideg miatt, azonban korán sem olyan fekete az ördög színe, a hogy azt festik, mert oltó-galy van elég s elenyésző kevés a hibás körte. Egyéb gyümölcsöt még határozottan megítélni nem lehet, de a galyak egész-égesek. Így vagyunk a szőlővel is. Takarmányunk nincs s messze vidéken sem lehet kapni: egy kétökrös szekér széna 30—35 korona. Dacára az ily magas szénaárnak, a marha ára csak ott áll, mint az őszön, csak hogy akkor a kereslet megvolt, most meg nincs, s a sovány marhát (pedig ez a több) senki sem veszi.

Ami a kerti veteményeket illeti, már legtöbb helyen hozzáláttak ahhoz főleg ott, hol e célra a talajt már az ősz folyamán előre elkészítették. A kerti- és dohány-melegágyak készítése szorgosan folyik. A gyümölcsösben hernyózni kezdenek. A téli fagyok a gyengébb gyümölcsfahajtásokat, az ojtásokat megsemmisítették. Szendvedtek a nagyobb fák is, a barack, a meggy, a cseresznye különösen, némelyeket a zord időnek kitett helyeken többől ki lehet vágni. A fedetlen maradt szőlővenyigék szintén szenvedtek, hol teljesen le nem fagyott, a szemje semmisült meg. Gabona-piacon a nagyobb adas-vevések szünetelnek. A tengeri állandóan keresett termény 10 K. 90 f. métermázsánkint. A buza 11.80—12.00, a rozs 11.20—11.50 f. métermázsánkint. Árpa kevés kínálattal kisebb mértékben 10.80 fillérig megy fel. Burgonya 1 hl. 2 K. 40—50 f. Takarmányrépa métermázsája 100 fil. Állatvásáron még nem indult meg a kitevelt növendékmarhák iránt a kereslet. A sertések valamivel jobban fizetnek, mint február közepe táján. Különösen a februári malacok iránt van nagyobb vételkedv, mint az András-napi, mult éviéki iránt. Hat-üz hetes malacok párja 11—12 kor., míg a négy-öt hónaposoké 20—24 kor. páronként. Hizott sertés klgr.-ja 80—84 fil., nehéz és egész nehéz 86—90 fil. Állategészség rendes, a baromfiak szörványosan hullásától eltekintve. Takarmány még elegendő van, hanem a készleteket még igen jól tartják. Gazdatársadalmi viszonyok még elég rendesek. Munkáskéznek keresete a szőlő-munkánál, a szántás-

vetésnél, a tengeri morzsolásnál itt-ott már jobbacskán akad. A munkás-pénztárhoz is szívesen hozzájárul a nép, ha keresete valamely irányban megmozdul.

Egy szóval a hivatalos tavaszunk márczius' 21-én történt belépésével — gazdasági viszonyainkat tekintve — kedvezőknek mondhatók, amiből azt lehetne profétálni, hogy az idei termés jóval fölülmulja a tavalyit. Adja Isten! Hiszen ránk férne egy kis — áldás.

Nyilttér*

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, sziv, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 12 évóta kilett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és **egyedüli** képviselőjének

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van.

Budapest, V., Váci-körút 18.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6 óráig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Jó vigasztalás.

Haldoklott az öreg Teibeleitele boltos. Halálos ágyán odafordul sirdogáló feleségéhez.

— Rébileben, én nemsokára meghalok. Te még fiatal vagy, tudom, hogy nem maradol holtig özvegy. Nem is kívánom sztotot. De igérd meg, hogy a szomszéd Keifelbaum Jakabhoz — a boltoshoz — nem mész feleségül. Hiszen tudosz, hogy mindig haragosa voltam.

— Légy nyugodt — felelt Rébileben — e részben békében halhatsz meg. Nem leszek a Keifelbaum felesége, mert már odaigérkeztem a Rigó Gusztó tisztartónak még tavaly — télen.

Zsidógyerek spekulálása.

Moricka: Odj szeretném, ha nekem is olejan nagy hosom volna meg mint a grósz'átinak.

Groszpapa: Aztán minek volna jó neked az a has?

Moricka. Mert akkor bizemosan nekem is volna hitelem s én is megbukhatnám mogomot négyszer, odj, mint a grószpapa.

MAI KÉPÜNKHÖZ.

Olyan híven beszélnek képeink, hogy ahhoz alig kell magyarázat. Első oldalon levő képünk négy jeletet ábrázol a Megváltó szenvedéséből. Az ötödik őt magát, a keresztfán függő Jézust. Ott látjuk, amint az Olajfák hegyén vérrel verejtékezik, amint megostorozzák, amint tövissel megkoronázzák s amint a súlyos keresztfát viszi a Golgotára . . .

Második képünk a keresztről való levételét ábrázolja a Világ Megváltójának. Késő éjjel Arimethiai József — két bátyjával — és Szűz Máriával, a hét törrel átjárt szívű édes anyával Pilátus engedelmével Jézushoz, Golgotára mentek. Ott emelték le a Megváltót a keresztről, édes anyjának, Szűz Máriának jalkiáltásai mellett, akit jeruzsálemi jámborasszonyok istápolnak. Lassan, óvatosan emelték le a szent testet s vitték kőkoporsójába, édes anyja szivszakgató zokogása között.

Oh Mária! Szűz Anyánk! Add nekünk a te türelmedet a mi szenvedéseinkben, hogy Szent Fiadhoz méltók lehessünk azon a napon, amely a dicsőséges föltámadás napja lesz.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

D. B. (Káld). Hogyan hangzott az a híres Garibáldi nóta? — ime, így:

Ezernyolczáthatvanban
Garibáldi Nápolyban,
Az osztráknak a szíve,
Olyan, mint az erszénye.
Nincsen abba semmi szűsz,
Verje meg az Urjézus!

A. J. (Józseffelva), Jó az a virgács, édes uram, de igen jó. Sokkal jobb, mint a koplaltatás. De hát manapság a gverekék nyenyuljhozzám — vagy nebánstvirágok. Ez az oka aztán annak is, hogy a mai század ferdén nevelt gyerekei és lányai — nagyra nővén — olyan hamar puffogatnak az agyukba vagy a szívébe egy-egy golyót, akár csak a burok a bloemonfenteini csatában. A méreg, a marólug, a cinkáli, a széngáz, a Duna, Rába, Tisza — előttük nagyon is ismeretesek. A ferde nevelésnek legelső gyászos következtése a *vallástalanság*. Vegye mindezeket fontolóra és a virgácsot nagyon üdvös dolog lesz az a szögön tartani, amelyen a kalendárium függ. Hadd legyen kéznél mindig, éppugy, mint ez. **A. B.** (Kapos). Csak tessék a pénzügyigazgatóságnál az illető adóvégrehajtót gorombáskodása miatt feljelenteni. **B. L.** (Szentivánfa). Aki hamis bukás, vagy egyéb *bűn* miatt *börtönt* ült: attól nem kérdezi ugyan a bíró a *tanu*vallomás fölvételénél *hog*y: volt-e büntetve. —

hanem igenis az ellenfél fiskálisa, vagy maga az ellenfél — kérdezheti öntől — a bíró közvetítésével — hogy volt-e büntetve. És — ilyen esetben (ha büntetett előéletű a tanu) a vallomása a bíró mérlegében keveset fog nyomni. Ja: Ez törvény. És egy kicsit jó törvény is. **Cz. F.** (Ságh). Tessék az illető baktert a községbíró elé citáltatni. Ott majd rádorgálnak, s ha ez nem használ: ott a járás szolgabírója. **A. K.** (Naszvad). Ha beteges — és főképp, ha veszélyes beteg — a csecsemő: a beoltásra nem köteles adni. Maga a doktor se oltja be az ilyen. **K. K.** (Léka). Hol gyártják a pénzt? Hát a körmöcbányai, meg az abrudbányai állami pénzverdekben. Bizony, ott nagy az ellenőrzés. **L. M.** (Mányok.) Sokszor megirtuk mi már ezt ezen a helyen. Persze elkerüli a figyelmüket. Pedig hát a szerkesztői üzenetek is legtöbbszörre ugy vannak csinálva, hogy azokat — bár egy személynék szól — mindenki olvashatja, s abból hasznos tanácsot huzhat magának. A kért dologban tehát a válaszunk ez: A fiát fölvétetheti a 6-ik elemiből a 3-ik polgáriba, vagy gymnáziumba, ez utóbbiba azonban oly föltétel mellett, ha a latinnyelvűből külön levizsgázik. **D. D.** (Endréd-Somogy). Legyen nyugodt, kedves Dénes bátyánk. Most ők — a liberálisok az urak — de eljön majd a perzselő június is amikor megégeti magát sok liberális, de még többen kapnak napszurást. **S. J.** (Szántófalu). Ön hibás, testi fogyatkozásban levő fia után hadmentességi adót nem fizet. Az a jegyző májáf összetépné. — **K. István** ur Diósgyőr. Ne tessék megjedni, pénzt megkaptuk. Utalványt mindenkinek mellékelünk. Ez természetes, csak a hátralékosoknak szól. — **D. B.** ur Zalatna. Szemgyöngeség és hajhullás ellen a legjobb szer a Vértes-féle sósbórszesz, amelyet használati utasítással együtt küld meg Vértes Lajos gyógyszerész Lugosról. Tessék lapunkra hivatkozni. — **N. M.** ur Horth. A pénzt megkaptuk, levelet írunk a napokban. — **K. F.** urnak Adorján. Tessék az árvaszéknél bejelenteni, hogy nejtől elválva él és megemliteni, hogy mily okok kényszerítették reá s hogy ugyanazon okok miatt kéri a flugyermekeket tőle elvenni és önnök átadatni. A fiu föltétlenül atyjához tartozik a törvény szerint. A második ügyre nézve pedig az a tanácsunk, hogy igenis az ön testvérbátyja köteles az anyának szerződésileg kikötött részt most is kiadni, csak hogy nem *ön* pörölhet, hanem az anyja, mert nem önnel, hanem az anyjával kötötte ő meg a szerződést. A legjobb az volna, ha az anyja közjegyző előtt önre rubázná át azt a haszonélvezetet amelynek évenkénti adására a testvérbátyja magát kötelezte s akkor ennek az átruházásnak az alapján maga pörölhet. A pört a járásbírósnál kell megindítani. A hátralék küldését várjuk.

Gabona- és termény-árak.

(Márc. 21-ig).

Termény-neme	50 kgrm. ára		Termény-neme	50 kgrm. ára	
	kor. fill.	kor. fill.		kor. fill.	kor. fill.
Árpa	7 20	7 80	Muhar	7 80	8 -
Buza	8 60	9 -	Bab tarka	6 80	7 40
Rozs	7 30	7 50	Bab fehér	8 20	8 80
Zab	6 20	6 60	Borsó	9 40	11 60
Tengeri	6 40	7 -	Lencse	11 60	11 80
Luczerna m.	38 50	46 90	Köles	14 40	15 80
Vörös lóhere	54 20	55 40	Köles kása	14 80	16 40
Baltaczin	13 60	14 80			

Felelős szerkesztő: VALTER ERNŐ.

A kath. sajtó által elismerésben részesített két rendkívül érdekes munka.

A SZOCIALIZMUS HAJDAN ÉS MOST.

Szociálpolitikai mű, IRTA: Dr. Verus. Három kötet, 760 lap

Ára a 3 kötetnek füzve 12 kor. kötve 15 kor.

I. Kötet. A jelenkor signatúrája. Az anyanyelvi vallástalan szellem káros következményei. A keresztény vallás jótékony befolyása. A szociális kérdés az ókor népeinél. A szociális kérdés Magyarországon. A szociális kérdés Franciaországban. A szociális kérdés jelenkorban. A liberalizmus és a társadalmi egyenlőség elve. A jelenkor társadalmi és a szocializmus. A modern korszak és a munka. A szociális kérdés megoldása. A keresztény szellem és a munka. Törődések a jelenkori szocializmus történetéhez.

II. Kötet: A keresztény társadalom programja. A XIX. század és a katolicizmus. A XIX. század modern állama. A modern államtan tarthatatlansága. A kereszténység államtana. A XIX. század családi tüzhelye. A modern kor házassági köteleke. A nők emancipációja. Az iskolakeresés. Az agrár osztály bajai és azok orvoslása. A munka rendezése. A munkás védtörvény. A vasárnapi munkaszünet. A munkabér életkérdése. Munkásbiztosítás. A munkásbizottságok. A munkássegyletek. A munkáskamarák. A jótékony intézmény. A munkás-sztrájk. A kisipar válsága és rendezése. A kereskedelem válsága. A pénz hatalma. A sajtó hatalma. A népfőnöki elv és a népképviselés. A filozofizmus és antiszemitizmus. A legszegényebb osztály és az állam.

III. kötet. A különféle vallások befolyása a társadalomra. A különféle vallások történeti alapon való fejtegetése. China. India. A buddhizmus. Az indus vallás befolyása az indus nép életére. Egyiptom. Az asszirusok és babyloniak vallástörténete. Phönícia. Perzsia. Zsidóország. Hellas és Róma. Afrika. Amerika. Ausztrália. A mohamedánizmus. A pogány vallás okai. A keresztény kinyilatkoztatás szükségessége. Isten és ember. A kereszténység fölénye az ókori vallások fölött. A krisztusi vallás es ellenségei. A felvilágosultak vallása. A jövő Krisztusé.

MAGYARORSZÁG ÉS A ZSIDÓSÁG.

IRTA: Petrásseich Géza.

Második kiadás. 206 lap. Ára 3 korona.

A pénz előleges beküldése mellett portamentesen szállítja: Szent-Gellért kath. műintézet Budapestén Mária-utca 42.

„Páratlan a maga nemében“

Az emberiségnek tulnyomó része szenved évek hosszú során át gyomorbajokban, amelyből csak azon esetben képes megmenekülni, ha az orvosi vélemények szerint a legkitünőbb s a világ legjobb gyomor-cseppjeit, a

„Valódi“ Szent-Gáli Gyomor-cseppet

használja, mely gyors és biztos, nélkülözhetetlen házi- és népies szer. Ezen hírneves háziszert a következő esetekben eddig semmi más szer nem mulja felül és pedig *étvágyhiány, székszorulás, rosszaga lehelet, savanyu felbőfőség, kólíka, gyomorgyengeség, gyomorhurut, gyomorégés, dagadtság, tulságos nyálkakepződés, sárgaság, undor, hányás és főfájás.*

Egy üveg ára használati utasítással

1 korona.

Központi szétküldési raktár:

STEUER IZIDOR

az Arany szarvashoz-címzett gyógyszer-tárában Szent-Gál (Veszprém-megye.)

Fő-aktár: Török József gyógyszer-tárában Budapest Király utca 12. és Egge Leó gyógyszer-tárában Váci-körút 12.

Ára 1 korona.

3 üveg megrendelésénél portómentesen küldetik

Steuer J.

A világ legelső és legnagyobb kaszagyára, mely minden kiállításon kitüntetve lett, mely a múlt évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert**

A „Sohr Szent-Antal“ kaszagyár,

melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője

SOHR JÓZSEF Somogy-Szill.

100 koronát fizet annak, aki egy más gyárból egy más „Sohr Szent-Antal“ ezüst aczél kaszát tud előmutatni.

200 koronát fizet annak, aki ezen kaszákból 100 drb kasza közül

5 darab rosszat tud előmutatni. ♣ ♣ ♣ ♣

Aki teljesen megbítható, jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát **senkitől ne vásároljon és ne rendeljen**, míg a fenti hírneves cégtől egy képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld. A „Szent-Antal“ kaszagyár minden kaszáért minden tekintetben jótállást vállal és a meg nem felelőt (tapasztalatból tudjuk, hogy 1000 közt sincs egy rossz) díjmentesen egy új kaszáért kicseréli öt darab rendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, tíz darabnal a postaköltséget is fizeti és egy kaszát ráadásul ingyen küld. — **Gyűjtőknek kedvezmény!** — Sok ezer hála- és köszönő-levél, épp úgy utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésére.

Védjegy.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelezőlapon!

Készpénz-kölcsön

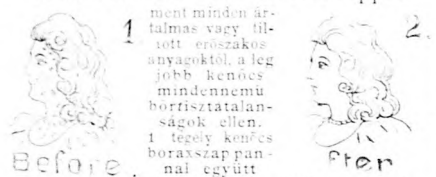
birtokokra és házakra,

A valódi becsérték háromnegyed részéig, 11 helyre is, 20-30 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzinteztet nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Doctor Krieger József-féle
valódi angol

bőrovikenőcs és boraxszappan

1 ment minden ár-
talmas vagy til-
tott érzékes
anyagoktól, a leg-
jobb kenőcs
mindennemű
bőrízstatalan-
ságok ellen.
2 1 tegely kenőcs
boraxszappan-
nal együtt

3 korona 30 fillér
előleges beküldés mellett bérmentve.
Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.
Az utalvány ezimezendő:

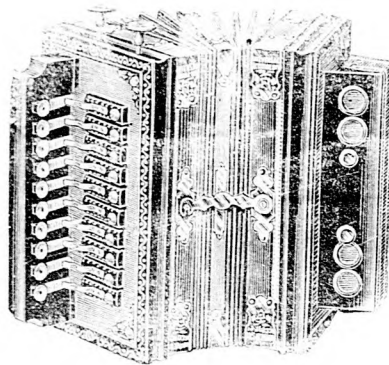
Thierry A. gyógyszerész balzsamgyára
Kapható Bpsten Török J. gyógyszerésznél Király-u. 12.
és Egger Leo dr. és I. gyógyszerészárán Váci-körút 17.

a kiadóhivatalban, Budapest, VIII., Mária-utca 42. sz.

STOWASSER J.

es. és kir. hangszergyáros, a
es. kir. hadsereg és a magy.
kir. honvédség szállítója.

BUDAPEST, II. Lánchíd-utca 5 sz.

Harmonika-árjegyzék külön kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hegedűk vonóval 3 forinttól 15 forintig Mesterhegedűk vo-
nóval 15 forinttól 300 forintig Gordonkák vonóval 10 forinttól 150
forintig Nagybögők vonóval 20 forinttól 100 forintig. Fuvolák
b2forinttól 100 forintig. Szárny-kürtök 14 forinttól 20 forintig. Czim-
almok 35 forinttól 300 forintig. Ősi magyar tárogatók szabá-
dalmozva 20 forinttól 60 forintig. Elpusztíthatatlan, kitűnő erős
hangú harmonikák utolérhetetlen erős hanggal és tartós-
sággal 3, 4, 5, 6, 8, 10 forinttól 80 forintig. Templomi és más
zenekarok részére

fuvó és vonó hangszerek

előnyös fizetési feltételek mellett legutányosabb árrban szállítattanak

Nélkülözhetetlen és utolérhetetlen, biztos hatású.
Világczikk, kivitel minden országba.

Chief-Office 48. Briston-Road, London S. W.

Legmegbízhatóbb, legjobb és az egész világban dicsért és keresett háziszser a

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Utolérhetetlen hatású minden mell-, tüdő-, máj-, gyomr- és egyéb belső betegségek ellen.
Külsőleg a legeredményesebb

gyógyszer.

Valódi csak a minden kulturországban védett zöld apácza-védjeggyel és a dugóelzáró
lemezen beprésselt: **Egyedülvalódi** jelzővel. Bizonyítható évi termelés 6 millió üveg. Ára
bérmentes postai küldéssel 12 kis üvegek vagy 6 duplaüvegnek 4 korona. Egy próbatüveg használati
utatisással és a világ minden országában levő raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szeküldés
csakis az összeg előzetes beküldése mellett.

Thierry A. Centifolia kenőcs

(**osodakenőcsnek** nevezve) utolérhetetlen szívóerejű és gyógyhatású! Operációk nagyrészt fölöslegessé válnak. E kenőcs-
csel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszű, ujabban pedig egy 22 éves, súlyos rákos betegség gyógyított ki
tökéletesen! Mindennemű sebeknél és gyuladásoknál antiseptikus, gyors hatású, enyhülést, csillapulást és tökéletes gyógyulást
nyújt. Hat sa gyorsan puhító és szétoszló és megszabadít biztosan bármint, a testbe hatolt idegen anyagtól. Egy tegely bér-
mentve 1 korona 80 fillér csakis az összeg előzetes beküldése mellett. Nagyobb rendelésnél árengedmény. Bizonyítható
évi termelés 100,000 tegely.

Mindkét szerről egész halom köszönő és elismerő irat fekszik b rkinék betekintésre a világ minden országából. Óvakodjék
mindenki az utánzatoktól és vigyázzon, hogy minden tegelyen be van-e ég tve: **Thierry A. gyógyszerész gyára az őrangyalhoz.**
A hol nincs helyben raktár, ne engedje magát senki hamisítvány vételére ösztökélni, hanem **szedeljen közvetlen** és ezimezze

THIERRY A. gyógyszerész-gyára Pregradában, Rohitsch-sauerbrunn mellett.

(Az osztrák es. és kir. államtisztviselő-szövetség szállítója)

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható Budapesten Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger Leo dr. és Egger I. gyógyszerészárán Váci-körút 17.

Szent Gellért könyvnyomda Budapest, Mária-utca 42. szám.